

**ГОДИШЕН ДОКЛАД
ЗА НАБЛЮДЕНИЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОБЩИНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ
2007 – 2013 г. НА ОБЩИНА ИВАЙЛОВГРАД ЗА 2013 г.**

Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на общинския план за развитие. На основание чл.23, т.4 от Закона за регионално развитие (ЗРР) и чл.91 от Правилника за приложение на ЗРР, Кметът на общината внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет годишен доклад за наблюдението и изпълнение на Общински план за развитие.

Общинският план за развитие (ОПР) на Община Ивайловград е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие. Разработен е през 2005 година в съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие (ДВ бр.14/20.02.2004 год. изм. и доп. бр.32/12.04.2005 год.) и методическите указания на Министерството на регионалното развитие и благоустройството. Приет е с Решение № 97 от 06.12.2005 на Общински съвет – Ивайловград.

Оценките в доклада са на основание Закона за регионално развитие в сила от 31.08.2008 г. (обн. ДВ. бр.50 от 30 май 2008 г.) и Правилника за неговото прилагане (приет с ПМС № 216 от 02.09.2008 г., обн. ДВ. бр.80 от 12 септември 2008 г.), който отменя Закона за регионалното развитие (обн., ДВ, бр. 14 от 2004 г.; изм. и доп., бр. 32 и 88 от 2005 г. и бр. 24 от 2006 г.), по който е разработен общинския план за развитие на Община Ивайловград.

Съдържание на доклада (съгласно чл.91, ал.8 от ППЗРР)

I. Общи условия за изпълнение на Общинския план за развитие (ОПР) и в частност промените в социално-икономическите условия в общината.

II. Постигнат напредък по изпълнението на целите и приоритетите от ОПР.

III. Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

I. Общи условия за изпълнение на Общинския план за развитие.

Той определя целите и приоритетите за развитието на община Ивайловград като елемент на развитието на страната и в частност на Южен централен район за планиране.

Общинският план за развитие е разработен в съответствие с Областната стратегия и схема за развитие и устройство на област Хасково и Националната стратегия за регионално развитие. Неговата структура позволява той да бъде координирано управляван и да допринесе за реализацията на Плана за развитие на плановия район на Република България и за осъществяването на общата регионална политика на страната.

Планът отчита целите на Структурните фондове и Кохезионния фонд като основни инструменти за финансиране на дейностите на регионалната политика, а така също целите и приоритетите на ключовите документи на Общността - Стратегията от Лисабон и Стратегията от Гьотеборг.

Друг важен фактор, който е отчетен в разработването на Плана, е ускореният процес на икономическо реструктуриране в рамките на ЕС, като резултат от глобализацията, технологичната революция, развитието на икономика и общество основани на знанието при отчитане на принципите на устойчивото развитие.

Стремежът за по-балансирано разпределение на икономическите дейности на територията на ЕС понижава риска от пречки при растежа, запазване на европейския обществен модел и поддържане на социално сближаване. Всички тези предизвикателства стоят и пред българските региони и се конкретизират в Плана за развитие на Община Ивайловград.

Устойчивото и балансирано развитие на района изисква нови количествени и качествени изменения в регионалното развитие, обхващащи всички елементи на това развитие и водещи до хармонично и балансирано интегриране на цялата територия на страната. Този подход е намерил мястото си във всички основни компоненти на Плана за развитие на община Ивайловград. Той има дългосрочен характер и обхваща периода 2007-2013 г.

Общинският план за развитие на община Ивайловград съдържа: анализ на икономическото и социалното развитие на общината; анализ на силни и слаби страни, предимства и заплахи; приоритетите и специфичните цели и мерки за развитие на общината; индикативната финансова таблица, обобщаваща възможните ресурси за реализация на дейностите и проекти; реда и начина за осигуряване на информация, публичност, мониторинг и контрол на изпълнението, оценка на реализацията на плана.

Принципите, на които се базира Планът на развитие са изцяло подчинени на принципите на балансираното развитие на политиката на Европейския съюз за регионално развитие - единен подход; концентрация на ресурсите; партньорство, публичност и прозрачност, допълняемост на финансирането, координация на дейностите, съгласуваност на политиките, инструментите и дейностите, спазване на законовата и подзаконова нормативна уредба на страната и регулациите на Европейския съюз.

Предназначението на Плана за развитие на Община Ивайловград 2007 - 2013 година е да бъде основно средство на социално-икономическата политика на общината и инструмент за планиране и програмиране на местното развитие. Във връзка с това и в съответствие с визията за развитието на общината е изведена главната стратегическа цел: ***Ивайловград – място, където се чувстваш добре.***

Приоритетите в Общинския план за развитие са дефинирани в съответствие с приоритетите заложи в Националната стратегия за регионално развитие (2005-2015г.) и са съобразени с предвижданията на Областната стратегия за развитие (2007-2013г), при отчитане на местната специфика и потенциала за развитие на община Ивайловград.

Пазарът на труда в община Ивайловград се характеризира с висока безработица при голям брой безработни без квалификация. Средно годишното равнище на безработица в общината за 2013 г. – 21,11% е близо два пъти по-високо от това за страната – 12,3%. Тази тенденция се наблюдава и за минали периоди. Към месец декември 2013 г. нивото на безработица е 24,45 %. Населението постоянно намалява и застарява. Вследствие на ограничените места за трудова реализация голяма част от хората в трудоспособна възраст /особено болезнен е отливът при младите/ се отправиха към големите и развити административни центрове в страната и чужбина.

Приоритетите в Общинския план за развитие са дефинирани в съответствие с приоритетите заложи в Националната стратегия за регионално развитие (2005-2015г.) и са съобразени с предвижданията на Областната стратегия за развитие на област Хасково (2005-2015г.), при отчитане на местната специфика и потенциала за развитие на общината.

Приоритет 1: “Развитие и усъвършенстване на инфраструктурата”.

Инвестициите в местната инфраструктура са основен фактор за постигане конкурентноспособност на общинската икономика, осигуряване качество на живот, за повишаване мобилността на населението и навлизане на информационните и комуникационни технологии. Развитието на инфраструктурата е важно условие за стимулиране на стопанската активност на бизнеса, навлизането на външни инвестиции и подобряването на условията за живот на местната общност..

Анализът на състоянието на пътната мрежа показва, че едва 2.27% от общинската пътна мрежа е в добро състояние, 80.31 % е в лошо състояние, а останалите са в задоволително състояние и това оказва пряко негативно влияние върху привлекателността на района за инвестиции. Това е причината общината да вложи 482 200. 00 лв. в ремонт на общинска пътна мрежа и улици в селата и в общинския център.

През 2013 г. Община Ивайловград извърши основен ремонт и рехабилитация на улиците и тротоарите в селата Свирачи, Славеево, Драбишна, Кондово и гр. Ивайловград, което създава предпоставка за социално-икономическо развитие, за подобряване цялостният бит и живот на населението.

В сферата на социалната инфраструктура бе завършен ремонтът на ОДЗ Ивайловград на обща стойност 656 107 лв., от които 557 691 лв. финансиране от ЕФРР и 98 416 лв. – собствени средства, както и ремонта на СОУ «Хр. Ботев» в гр. Ивайловград на стойност 262 000 лв. През 2013 г., във връзка с намаляване на безработицата, Община Ивайловград по програми за заетост осугури такава на 507 души.

Приоритет 2: “Екологична обстановка, развитие на културата, спорта и туризма.”

Важен аспект на развитието на общината е опазването и възстановяването на околната среда като ключов елемент на устойчивото развитие и важна характеристика на стандарта на живот. Наличието на силно – атрактивни природни и исторически ресурси, сглобяеми в конкретни/продаваеми туристически продукти е възможност както за икономически стабилизиране на общината чрез създаване на допълнителна заетост и приходи за населението,

така и приобщаване към други общности и културен обмен. «Отваряне» на общината към страната и света се осъществява чрез постигане на специфичните цели, именно: развитие на туризъм; междуобщинско сътрудничество с общини от областта, съседни области и в чужбина.

Изграждане на качествена жизнена среда и повишаване на привлекателността на общината за инвестиции и местоживеене се осъществява чрез постигане на специфичните цели, което включва ремонт на културни и исторически паметници. Общината е забележителна с културно-историческото си наследство – 50 паметника на културата, от които 26 църкви. Някои от тези паметници датират от времето на римските императори. Един от тях е Антична вила “Армира”, уникален паметник на културата, открит през 1964 година. През месец ноември 2013 година приключи изпълнението на СМР и КРР дейностите по Проекта. Предстои приемането на обекта от ДНСК и въвеждането му в експлоатация.

За спортни и детски площадки през 2013 г. и оформяне на входа на града община Ивайловград вложи 108 477 лв., от които собствени средства 98 477 лв. и 10 000 лв. от Програма ПУДОС.

През 2013 година община Ивайловград спечели два проекта по ПРСР – “Създаване на туристически информационен център” и “Създаване на местен туристически продукт”, реализацията на които ще продължи и през 2014 година. Чрез изпълнението им ще се даде допълнителен тласк за развитие на туризма и популяризирането на туристическите обекти на община Ивайловград.

Приоритет 3: „Икономическо развитие”.

Отчетният период обхванат от доклада се характеризира със сериозни трудности за реализация на предвидените дейности, породени от световната финансова криза, която се отрази както в национален, така и в регионален аспект. Икономическото явление се съпровожда със стагнация по отношение на потреблението, производството и инвестициите в материални производствени и непроизводствени активи. Това рефлектира върху приходната част на общинския бюджет и ограничи инвестиционните начинания на общината, свързани с подобряване на публичната инфраструктура. Основният източник на средства за реализиране на инвестиционни политики се фокусира в т.нар. Европейски фондове, което води до повишаване на нивото на риска в местното управление.

Дългогодишният опит на страната да направи успешен преход към нормално функциониращо конкурентноспособно пазарно стопанство се отрази чувствително върху икономиката на община Ивайловград. В местното икономическо развитие се отличават периоди с различни нива на показателите, но като цяло тенденцията е неблагоприятна в сравнение със средната за страната и останалите области в България. Трудно могат да се отличат отрасли, които успешно да са адаптирани към изискванията на пазарното стопанство в условията на членство в Европейския съюз. Икономиката на общината е с аграрно-промишлен профил. Селското стопанство съставлява най-важният ѝ дял. Застъпени са и двата подотрасъла на селското стопанство – растениевъдство и животновъдство във всички селища на общината. Земеделската земя е основно частна собственост и се стопанисва от земеделски кооперации, арендатори и частни стопани. Отрасълът остава основен източник на доходи за голяма част от населението.

Характерна особеност на земеделието в общината обаче е тенденцията за намаляване дела на животновъдството спрямо растениевъдството. Въпреки богатата фуражна база в момента животновъдството е под оптималния си капацитет, съсредоточено във ферми с 1-5 животни. Фермите с капацитет над 5 крави които следва да се регистрират като животновъден обект не са категоризирани поради високите изисквания към тях. За всички ферми е характерно, че не отговарят на изискванията за изграждане на пропускателни пунктове за хора и транспортни средства, както и за съхранение на оборска тор. Изкупуването на млякото е нерегламентирано с млечна квота, цените са ниски и се променят от купувачите едностранно, трудът е ръчен и непривлекателен.

Икономическата ситуация в страната бе изключително неблагоприятна и за бюджета на общината. Това наложи през годината да се предприемат антикризисни мерки и приоритизиране на разходите за осигуряване финансиране на определени дейности, генериращи разкриване на работни места. Независимо от влиянието на икономическата криза през изминалата година в община Ивайловград се реализираха обем от инициативи, финансирани от Европейските фондове,

Републиканския бюджет, бюджета на общината, вписани в рамката на целите и приоритетите на ОПР 2007 -2014.

Приоритет 4: “Устройство на територията”

През 2013 година Община Ивайловград подписа ДБВФ по ОПРР за изготвяне на Интегрираният план за градско възстановяване и развитие на Ивайловград, на стойност 200 000 лв. Продължителността на проекта е 18 месеца и в момента е в процес на реализация.

Заклучения и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението.

В община Ивайловград е създадена добра организация за прилагане и изпълнение на ОПР от гледна точка на съпоставимост между планирани и реализирани проекти, вътрешен мониторинг и контрол. Кметът отчита ежегодно напредъка в изпълнението на ОПР пред Общинския съвет. През последните години общинската администрация се е възползвала от всички приложими към общинските проблеми възможности за кандидатстване с проекти, привличане и усвояване на средства от европейски фондове и програми на българските министерства. Общината е натрупала сериозен опит в подготовката на проекти и административен капацитет за тяхното управление и отчитане. Разработен е добър механизъм за избор на приоритетни за територията проекти и дейности.

- Отчетния период се характеризира с реализирани значителен брой дейности за подобряване условията, качеството на живот на населението на общината и естетизацията на селищната среда.
- Ангажиментите на Община Ивайловград са свързани с поддържането и обновяването на общинската транспортна инфраструктура, уличната мрежа, водоснабдителна и канализационна инфраструктура, подобряване управлението на отпадъците, повишаване на енергийната ефективност и намаляване на публичните разходи за енергия. Осигуряване на финансови ресурси за развитието на техническата инфраструктура е сериозно предизвикателство пред администрацията, предвид на нейната значимост за интегрираното социално-икономическо развитие на общината и привличането на нови инвеститори в града и общината. Привлечен е значителен външен за общината финансов ресурс за подобряване на транспортната и социалната инфраструктури, културата и туризма.
- В резултат на икономическата криза е намален интереса на бизнеса за нови инвестиции в града и общината;
- Местният трудов пазар се характеризира с високи нива на безработица, с наличие на неравнопоставени групи на пазара на труда; нерегламентирана сезонна заетост и ограничено търсене на труд, неадекватно образователно-квалификационно ниво на свободните човешки ресурси спрямо потребностите на работодателите.
- Създадена е добра проектна готовност и база данни с проектни предложения за които се търсят възможности за финансиране.
- Резултатите по изпълнението на Общинския план през 2013 г. са постигнати с финансови ресурси от Общинския бюджет, Националния бюджет и Оперативните програми.
- Усилията за подобряване качеството на публичните услуги следва са насочени към изграждането на администрация с много добър капацитет, намаляване на бюрокрацията и повишаване на прозрачността в управлението и предоставянето на услуги. Да продължи да се работи в посока целенасочено обучение и специализация на служителите, повишаване на езиковите и компютърните им умения, както и обогатяване на практическия опит чрез участие в експертни мрежи за сътрудничество на национално и регионално ниво.

Предоставената информация очертава в основни линии постигнатите резултати по изпълнение на Общинския план за развитие през последната една година. Приоритетите и дейностите са в изпълнение на цялостната стратегия за развитие на Община Ивайловград и се степенуват според трайността и полезността на последиците от тях за настоящето и бъдещето на общината.

Приет с Решение №30/04.04.2014 г. на ОбС Ивайловград.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИЯ СЪВЕТ:

/ДАРИНА КИСЬОВА – ЗАФИРОВА/